

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
av den 6 december 1990*

I mål C-343/89

har Finanzgericht München (Förbundsrepubliken Tyskland) gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Max Witzemann

och

Hauptzollamt München-Mitte.

Begäran avser tolkningen av artiklarna 3, 9 och 12-29 i EEG-fördraget, samt artikel 2 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, s. 1, fransk version; svensk specialutgåva, del 09, volym 01).

DOMSTOLEN

sammansatt av avdelningsordföranden G.F. Mancini samt domarna T.F. O'Higgins, M. Díez de Velasco, C.N. Kakouris och P.J.G. Kapteyn,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: J. A. Pompe, biträdande justitiesekreterare,

som beaktat de skriftliga yttrandena från Europeiska gemenskapernas kommission, genom dess juridiske rådgivare Jörn Sack, i egenskap av ombud,

* Rättegångspråk: tyska

som beaktat förhandlingsrapporten med tillägg av vad som framkommit vid den muntliga förhandlingen den 2 oktober 1990 och som hört generaladvokatens förslag till avgörande vid sammanträde den 25 oktober 1990,

meddelar följande

dom

- 1 Genom beslut av den 21 juni 1989, som inkom till domstolen den 6 november 1989, har Finanzgericht München enligt artikel 177 i EEG-fördraget ställt en fråga angående tolkningen av artiklarna 3, 9 och 12–29 i fördraget, samt artikel 2 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, s. 1, fransk version; svensk specialutgåva, del 09, volym 01, nedan kallat sjätte direktivet).
- 2 Frågan har uppkommit inom ramen för en tvist som pågår mellan Max Witzemann och Hauptzollamt München-Mitte (nedan kallat Hauptzollamt) angående betalning av dels tull och dels mervärdesskatt för införsel av falska sedlar till Förbundsrepubliken Tyskland.
- 3 I dom av Landgericht München I av den 16 februari 1892 dömdes Witzemann till fängelse för penningförfalskning enligt artiklarna 146 och följande i Strafgesetzbuch (strafflagen). I domen, som har vunnit laga kraft, fastställs att Witzemann under 1981 till Tyskland infört ett parti falska US-dollar sedlar, vilka levererats till honom i Italien.
- 4 På grundval av detta konstaterande har Hauptzollamt krävt att Witzemann betalar tull och mervärdesskatt för införseln av de falska sedlarna. Uttaget av tull grundades uppenbarligen på att det inte var bevisat att varorna hade sitt ursprung i gemenskapen.
- 5 Witzemann överklagade detta beslut till Finanzgericht München och hävdade att uttag av tull och mervärdesskatt för införsel strider mot artiklarna 9 och 12–29 i fördraget.

6 I anledning härav har Finanzgericht förklarat målet vilande och ställt följande fråga till domstolen:

”Skall bestämmelserna i EEG-fördraget (artikel 3 b, artikel 9 första stycket och artiklarna 12–29) och artikel 2.2 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, tolkas så att en medlemsstat inte har rätt att ta ut tull eller omsättningsskatt vid införsel på varor som införs illegalt och vilkas tillverkning och spridning är förbjuden i alla medlemsstater, såsom falska sedlar?”

7 För en utförligare redogörelse för den rättsliga bakgrunden och omständigheterna i tvisten vid den nationella domstolen, rättegångens förlopp och de till domstolen ingivna yttrandena hänvisas till förhandlingsrapporten. Handlingarna i målet i dessa delar återges i det följande endast i den mån domstolens argumentation kräver det.

8 Den nationella domstolens fråga är uppdelad i två delar, dels angående uttag av tull, dels angående uttag av mervärdesskatt vid införsel av falska sedlar.

Tull

9 Eftersom det av handlingarna i målet vid den nationella domstolen inte klart framgår varför Hauptzollamt beslutat att ta ut tull för ett parti falska sedlar som införts från en annan medlemsstat, skall inledningsvis påpekas att importtullar endast kan tas ut för varor som importeras från ett tredje land till gemenskapens tullområde, och inte för varor från andra medlemsstater (artiklarna 9 och 12–15 i fördraget).

10 Den första delfrågan skall i huvudsak förstås så att den går ut på om införsel av falska sedlar till gemenskapens tullområde kan ge upphov till skyldighet att betala tull.

11 Domstolen erinrar om att den i sina domar av den 26 oktober 1982 i målet 221/81 Wolf (Rec. s. 3681) och i målet 240/81 Einberger I (Rec. s. 3699) slagit fast att ingen skyldighet att betala tull uppstår vid införsel till gemenskapen av narkotika som inte omfattas av den av de behöriga myndigheterna strängt övervakade handeln för medicinska och vetenskapliga ändamål.

- 12 Domstolen kom till denna slutsats efter att ha beaktat att införsel och saluföring av narkotika, utom i denna strängt övervakade handel, är förbjudet i alla medlemsstater, i enlighet med de internationella åtaganden som medlemsstaterna gjort beträffande detta. Domstolen fastställde att ingen skyldighet att betala tull kunde uppstå vid införsel av narkotika som inte är avsedd att omfattas av den lagliga handeln inom gemenskapen.
- 13 Domstolen förklarade också att införandet av tulltaxan, som föreskrivs i artikel 3 b i fördraget, skall ses mot bakgrund av de mål som fastställs för gemenskapen i artikel 2 och de riktlinjer som enligt artikel 29 skall vägleda tullunionens verksamhet. Olaglig införsel av narkotika till gemenskapen, vilket endast kan ge upphov till straffrättsliga åtgärder, omfattas inte av dessa mål och riktlinjer.
- 14 Detta synsätt är än mer tillämpligt i fråga om penningförfalskning. Dels är penningförfalskning föremål för ett internationellt avtal, nämligen Konventionen om bekämpning av penningförfalskning (Recueil des traités de la Société des nations vol. 112, s. 371), vilken alla medlemsstater utom Luxemburg är anslutna till, och vars artikel 3 föreskriver att de kontrakterande parterna skall vidta straffrättsliga åtgärder särskilt mot den som olagligt tillverkar eller förändrar sedlar, sprider falska sedlar eller mottar eller införskaffar falska sedlar och för in sådana i landet i vetskap om att dessa är falska och i syfte att sprida dem. Dessutom är tillverkning, innehav, införsel och saluföring av falska mynt och sedlar, vare sig det rör sig om inhemsk eller utländsk valuta, förbjudet i alla medlemsstater.
- 15 Därav följer att falska sedlar i alla medlemsstater omfattas av totalförbud mot införsel och saluföring, medan försäljning och användande av narkotika för medicinska eller vetenskapliga ändamål är tillåtet.
- 16 Svaret på den första delfrågan blir därför att gemensapsrätten skall tolkas så att ingen skyldighet att betala tull uppstår när falska sedlar förs in till gemenskapens tullområde.

Mervärdesskatt vid införsel

- 17 Den andra delfrågan från den nationella domstolen går i huvudsak ut på om artikel 2 i sjätte direktivet skall tolkas så att mervärdesskatt kan tas ut vid införsel av falska sedlar till gemenskapen.

- 18 Beträffande detta har domstolen i sin dom av den 28 februari 1984 i mål 294/82 Einberger II (Rec. s. 1177) funnit att mervärdesskatt vid införsel och tull uppvisar väsentligen jämförbara egenskaper eftersom de uppstår genom införsel till gemenskapen och genom den efterföljande övergången till omsättning i medlemsstaterna, och eftersom båda utgör en komponent i försäljningspriset som beräknas på liknande sätt av efterföljande ekonomiska aktörer. Denna parallellitet bekräftas av det faktum att artikel 10.3 i sjätte direktivet bemyndigar medlemsstaterna att koppla samman skattskyldighetens inträde och skatteuttaget beträffande mervärdesskatten med de regler som gäller för tullar.
- 19 Beträffande olaglig införsel av narkotika till gemenskapen, vilket endast kan ge upphov till straffrättsliga åtgärder, konstaterade domstolen att den inte omfattas av bestämmelserna i sjätte direktivet avseende definitionen av beräkningsgrunden och att det följaktligen inte uppstår någon mervärdesskatteskuld.
- 20 Av de skäl som angivits ovan i fråga om tullar, skall domstolens överväganden i fråga om illegal införsel av narkotika tillämpas även beträffande införsel av falska sedlar.
- 21 Svaret på den andra delfrågan som ställts av Finanzgericht München blir därför att artikel 2 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättnings-skatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, skall tolkas så att mervärdesskatt vid införsel inte skall tas ut för införsel av falska sedlar till gemenskapen.
- 22 Detta konstaterande som även gäller tullar berör på intet sätt medlemsstaternas behörighet att beivra överträdelser av sin lagstiftning mot penningför-falskning och att utdöma lämpliga påföljder med alla de konsekvenser, även av ekonomisk karaktär, som detta kan innebära.

Rättegångskostnader

- 23 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella

domstolen utgör ett led i beredningen av detta mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

– angående de frågor som i beslut av den 21 juni 1989 förts vidare av Finanzgericht München – följande dom:

- 1) Gemenskapsrätten skall tolkas så att ingen skyldighet att betala tull uppstår när falska sedlar förs in till gemenskapens tullområde.
- 2) Artikel 2 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättnings-skatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, skall tolkas så att mervärdesskatt vid införsel inte skall tas ut för införsel av falska sedlar till gemenskapen.

Mancini

O'Higgins

Díez de Velasco

Kakouris

Kapteyn

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 december 1990.

J.-G. Giraud
Justitiesekreterare

G.F. Mancini
Ordförande på sjätte avdelningen